

KarawankenBote

Verlag und Schriftleitung: Klagensfurt, Bismarckring 13, Postfach 115 / Bezugspreis (im voraus zahlbar) monatlich RM 1.— frei Haus (einschließlich RM 0.20 Zustellgebühr)
Abbestellungen der Zeitung für den nachfolgenden Monat werden nur schriftlich und nur bis 25. des laufenden Monats angenommen

Nr. 73.

Kraiburg, den 13. September 1944.

4. Jahrgang

Namesto miru - boljševiški kaos

Strmoglavljenje kabineta v Sofiji - Na krmlu boljševiški hazarderji - Nacionalisti se zbirajo okrog Cankova

Berlin, 12. septembra. Kabinet Muravijev, ki je povzročil kapitulacijo Bolgarije pred Moskvijo, ni imel dolgega življenja. Že je padel. Na njegovo mesto je stopil kabinet Giorgieva, kabinet obupa, ki je sestavljen iz prijateljev boljševikov hazarderjev, malih figur in nekaj malo moč, ki še skušajo kaj rešiti iz zmede. Malo upanja je, da se vzdrži država, ki se povsod razdira. Vršile so se že komunistične manifestacije množic, v katerih je splašena drhal vzklikala sovjetski armadi in Stalinu.

Zaman se trudi vlada, da bi obdržala državno oblast v svojih rokah. Potrebne so proklamacije na uradnike, kakor delavce, da jih opominjajo na delo in na izpolnitev dolžnosti. Sovjeti bodo kmalu poskrbeli za drug režim, začasno jim je pa še treba prekinitev dela, ohromitve državnega aparata, nesigurnosti in vzgona pod zemljo.

Kaj pride nato, se je že pokazalo v Severni Romuniji, kjer so v novi sovjetski državi Moldavski republikli ustvarili tri kategorije prebivalcev: 1. boljševiki, 2. nesigurne elemente, ki jih internirajo in »prešolajo«, in 3. protiboljševiki, ki jih odvedejo. Bolgari si torej lahko izračunajo, kaj jih čaka, zlasti kaj čaka kralju zvesto armado. Monarhija je menda že toliko kot opravljena. Potem ko je bivši ministrski predsednik Filov moral odločiti svoj posel kot član regentskega sveta, sta oba ostala seregenta prisiljena k demisiji, pri čemer je odstop princa Cirila usoden za krono. Hkrati se mora država zavezati, da plača za enkrat še neomejene tribute in mora sploh izdati ček in biano, v katerem sprejme vse zahteve Sovjetov in njihovih zaveznikov, ki jih bodo še stavili. Na tej podlagi je Kremelj pripravljen, da razpravi o premirju in sprejme delegacijo.

Cankov sestavi nacionalno vlado

Proti temu razpadu se je dvignila nacionalna vlada Cankova, ki pozivlja ves bolgarski narod k nacionalni zavesti. Cankov je bil v letih 1923. do 1926. bolgarski ministrski predsednik in je izmed državnih edini, ki je imel v zadnji razpravi v Sobranju pogum, da se je uprl proti novi smeri Bragjanova, in pozval, da se brani Velika Bolgarija. Ko sta oba kratko živela kabineta Bragjanova in Muravijeva v nekaj dneh razbila

Amerikanci o Angležih

vH. Kraiburg, 12. septembra. V Londonu je vzbudil veliko pozornost članek Mr. Hodsona, ki je bil objavljen v juniju t. l. v časopisu »Time and Tide«. Hodson je bil prepotoval Ameriko in ugotovil, da je mnogo Amerikancev, ki niso prijatelji Anglije in da je »protibritanski občutek, činitelj v ameriškanskem življenju, s katerim se mora računati.« Povsod v Ameriki sem se potrudil, pripoveduje Hodson, da sem povprašal, zakaj so nasproti Britancem. Povedali so mi, celo vrsto vzrokov, zakaj nas ne ljubijo: Angleži so ošabni in arogantni; Britanija je na tem, da umrje; Anglija ni nobena demokracija, ker ima kraljevo hišo in stare zveze iz šol gredo na roko neumnežem, ako gre za imenovanja; Anglija ima najspodobnejše diplomate in trgovce na svetu, in njihova premetenost in machiavelljanske metode ukaniho Amerikance; Anglija se vojskuje s krvjo in denarjem drugih narodov; Anglija ima velike dobičke v Indiji in kljub svojim obljubam ne zapusti Indije; Angleži ne poznajo humorja; Angleži nikakor ne plačajo vojnih dolgov iz zadnje vojne; v drugič so zapeljali Amerikance v vojno. »To je samo nekaj iz strednega kataloga, dodaja Hodson.

Kakor se vidi, so Amerikanci dobro spoznali svoje zaveznike. Nedvomno bi lahko tudi Angleži prav tako izvrstno označili svoje prekomorske zaveznike, če bi smeli. Ali... quod licet Jovi, non licet bovi — kar si lahko dovolj gospod to ne sme sluca

Angleži o novem nemškem orožju

vH. Kraiburg, 12. septembra. Londonski časopis »Daily Mail« je prenesel pred kratkim senzacionalno poročilo o možnosti uporabe različnih tipov raketnih bomb z nemške strani. Casopis piše, da so v Nemčiji že od leta 1937. dalje v teku obsežna preiskovalna dela na področju raketnih bomb, ki so imela že velik uspeh, kar je jasno razvidno iz obstreljevanja Londona z orožjem »V 1«. Casopis je mnenja, da pomeni »V 1« prvi način uporabe raketnega principa v topništvu. Casopis trdi dalje, da se sedaj lahko izdelava razstrelivo s raketnim pogonom, ki bi se odstrelilo v stratosfero in bi moglo iz srednje Nemčije doseči London v 8. Moskvo v 11 in New York v 24 minutah. Ne da bi se spuščali v diskusijo o verjetnosti take trditve, moramo pripomniti, da se iz članka zrcali živčnost, ki je popadla širše kroge angleškega prebivalstva.

to, kar se je zgradilo v desetletjih, je Cankov tisti mož, ki na strani nemških zaveznikov poziva k odporu.

Konec romunske suverenosti

Dogodki, ki se sedaj odigravajo na Romunskem, so zadostno svarilo. Prvi obrok sovjetskih pogojev premirja za vlado v Bukarešti pripravlja konec državne suverenosti. Država je postala predbojišče nadaljnjih sovjetskih ekspanzijskih želja, ne da bi Anglija in Zedinjene države tudi z mezinem ganile, da bi odvrgle nesrečo. Izdajalska klika v Bukarešti niti ni bila tako inteligentna, da bi inscenirala kakšno emigrantsko vlado v Londonu. Seveda bi tudi tam ne imela veliko upanja za učinkovit poseg, kakor se vidi iz primera Poljske.

Tako daleč je hotela Moskva spraviti zaveznike. V primeru Romunije in Bolgarije so bili Angleži in Amerikanci že od vsega

začetka bolj premeteni, ker so se umaknili s političnega pozorišča in samo s tem, da so ob priliki poslali diplomatske statiste, pokazali, da nočejo ničesar reči.

Vojna napoved Bolgarije

Sedanja bolgarska vlada je v varljivi veri, da bo z nadaljnjimi pokleki pred Moskvijo potolažila Kremelj, tudi po radiu razširila vojno napoved Nemčiji.

Medtem ko misli predsednik vlade z vojno napovedjo Nemčiji, da je pripravil zadnji osnovni pogoj za premirje, nadaljujejo boljševiki brezskrbno s svojim pohodom po bolgarskem ozemlju. V izjavi bolgarske vlade se boljševiške čete oficijelno pozdravljajo. Bolgarsko sobranje je bilo razpuščeno in član regentskega sveta Filov primoran, da odstopi.

Bolgarska poročevalna služba objavlja celo vrsto naredb bolgarskega kabineta. Po njih naj se takoj osvobode vsi ujetniki zavezniških sil. Sobranje se razpusti. General Filov, šef generalnega štaba, in general Stojanov, poveljnik 5. armade sta bila razrešena službe, general Jančulov je bil imenovan za šefa generalnega štaba. Nadalje so bile razpuščene vse nacionalne korporacije.

Wendell Willkie spodbije Rooseveltovo mirovno politiko

Takšnale bi bila »varnost sveta«!

Zatrjevani boj za male narode je postal ogromno sleparstvo

Stockholm, 12. septembra. Na tako zvani »konferenci za svetovno varnost« v Dumbarton — Oaks so se, kakor se zve iz Washingtona, zedinili predstavniki Zedinjenih držav Velike Britanije in Sovjetske zveze na ustvaritev »sveta za svetovno varnost« žalostnem vzorcu zveze narodov. Razpravljanje o praktičnem delovanju te nameravane varnostne organizacije tečejo še naprej. Raztezajo se tudi na gospodarske in finančne vprašanja, kakor tudi na uporabo sile v primeru napada, pod čimer se mora razumeti vsak poskus upora proti imperialistični politiki zavezniških velesil.

Nameravane popolno brezpravnost malih narodov spravilo pri tem v nedolžno formulo, češ, da so razpravljali o tem, pod kakšnimi okoliščinami se veliki narodi lahko pozovejo na pomoč. Da pa malih narodov ne bi briskirali je v pripravljalnem stadiju in da ne bi popolnoma spoznali politike zavezniških velesil, daje malim narodom v tej zvezi tolažbo, da bodo na novi konferenci obravnavali njihove predloge glede varnostne organizacije. Poročila se končajo z izrecno ugotovitvijo, da bodo ta oficijelno sprejeti načrt predložili v odobritev kongresu Zedinjenih držav.

Zanimivo ozadje k političnim načrtom v Zedinjenih državah daje očitki, s katerimi obispa Wendell Willkie v severnoameriškem časopisu »Colliers Magazine« tako republikansko, kakor demokratsko stranko v Ameriki. On izjavlja, da je njihov program neresljivo peradoksen in samo sposoben napraviti zmedo, oslepariti in razočarati ameriški narod, in javno izraža, da ne veruje, da bi se respektirale pravice malih narodov. Sedanja pogodbenja politika Amerike s tako zvanimi »miroljubnimi narodi« se razlikuje kakor on ugotavlja, samo po črkah, ne pa v resnici od večine imperialističnih zvez v zgodovini.

Vse, kar je doslej zagledalo luč sveta o tej žalostni konferenci v Dumbarton — Oaks, je bilo več kakor revno in je pustilo popolnoma odprta vrata za nevzdržne kombinacije. Amerikansko časopisje so pri tem naprosili, naj ignorira konferenco in vse, kar je bilo z njo v zvezi. Že to navodilo dopušča sklep, da je publika o »varnosti sveta« samo zagrinjalo za umazano goloto tistih, ki bi radi zopet osvežili svoj slab glas in svoj zgubljeni moralni kredit na svetu. Celó Amerikanci niti zdaleka ne mislijo na to, da bi konferenca take vrste mogla razpravljati o kakšnih prekućuških načrtih reformiranja v blagor trpečega človeštva, kar tudi indirektno potrjujejo Willkiejevi izpadi. Primer Poljske in fiasko upora v Varšavi, ki je izvajal kritiko vsega sveta, je bil menda zavzel precejšnji obseg razprav. In če si britansko časopisje prizadeva, ob priliki te konference poudariti neskaljeno prijateljstvo in enakost interesov z Moskvijo, so morali vendar že dolgo spoznati v Londonu in Washingtonu, da se bo vsaka »konferenca« za svetovni mir razbila ob sodelovanju Moskve. Pri Moskvi odpove vsaka diplomacija. Po pravici se zato »Pravda« posmehuje, zakaj so sploh razpravljali v Dumbarton — Oaksu o svetovni varnosti. S tem je vse povedano.

Sovjeti plenijo romunsko glavno mesto

Oblasti se ignorirajo — Letaki zahtevajo komunistično vlado

Stockholm, 12. sept. Romunija, ki se je z izdajstvom Mihaela in njegovih dvornih krogov prostovoljno predala boljševizmu, da jo uniči, upajoč, da bo priznana kot »zaveznik« in da bo potem, ko se je podvržla, pomiloščena, sedaj spoznava sovjetsko prakso. Samo malo tega pride v svetovno javnost. V splošnem skrbje Sovjeti z znano temeljitostjo, da se nič ne zve. To je vsekakor ugotovljeno, da o samostojni Romuniji že ne more več biti govora. Boljševiška vojaška oblast je brezobzirno prevzela vso upravo. Poročilo »Associated-Press« pove, da je razpoloženje v Bukarešti »zelo potrtos«.

Potem ko je Mihael dal vkorakajoče Sovjete obispati z rožami, so začeli deli prebivalstva, kakor se zdi že razumevati, v kakšno grozno pustolovščino so ga izdajali in uskokli zapletli. Amerikanski opis pravi, da se ne ve, ali naj se smatrajo Sovjeti kot okupatorji ali kot zavezniki.

Pojem o tem, kako nastopajo Sovjeti, posamezno, da poročilo, da je sovjetski poveljnik razglasil v Bukarešti obsedno stanje prevojev orožja itd., ne da bi bile pri tem vsaj radi lepšega udeležene romunske oblasti. Preden bi mogli imeti z njimi opravka tako pravijo, se mora podpisati najprvo pre-

mirje, ki ga z romunske strani plašljivo zahtevajo, ali do sedaj brez večjega uspeha. Amerikansko poročilo trdi, da se z obeh strani dela na tem, da bi se izbegla »hujša« trenja, toda napetost je neznanska.

Sovjeti nalašč zavlačujejo to neodločno stanje, ki je za nje zelo ugodno, ker mislijo, da nameravajo ustvariti v tem času mnogo popolnoma dovršenih reči, ki se bodo pač morale sprejeti kot take. Namenoma zavlačujejo zaključitev kakšnega formalnega dogovora, da bi lahko izvrševali sovjetizacijo države pod vojaško zasedbo. Delegete Mihaela, ki naj se pogajajo radi premirja, za-držujejo v Moskvi. Med tem patrolirajo rdečearmisti po cestah Bukarešte, v katerih so bile vse trgovine za domače prebivalstvo zaprte. Namesto tega so na poti sovjetski od-deiki, ki zasežejo vse od njih zahtevano blago. Z letaki se ščuva prebivalstvo, naj zahteva ustanovitev komunistične vlade.

V Helsinkih te dogodke getovo opazujejo s posebnim zanimanjem.

Srbska Narodna banka je dala od 1. septembra v promet nove bankovce po 500 dinarjev.

Obrnjeni pohod na Zapadu?

Napisal Eduart Bissinger

Na Zapadu, 12. septembra. Te dni je dose-gel boj na Zapadu ozemlja in dal oživeti zopet krajevna imena, ki pomenijo vsakemu Nemcu pojem zase. So to bojišča ob Maasi in ob Sommi, kakor tudi v Champagne, na kateri so od 1914. do 1918. leta izkrvaveli naši očetje in bratje. V pohodu na Zapadu leta 1940. pa ravno reke niso imele nobene-ga izredno važnega pomena. Po kratkem zagonu smo jih mi ravno tako kakor vse druge odseke ob rekah, ki so stali ob prvi svetovni vojni življenje stotisočev, pridobili in prekorčili. Pokazalo se je že pred štirimi leti, da je spremenjena vojna tehnika povzročila naraščajoče razvrednotenje rek kot znamenitih pokrajinskih ovir. Se jasneje se je opazilo to spoznanje v poletju 1944. leta. Pri takšnem letalskem senčniku, kakršnega lahko porabijo vsak čas Anglo-Amerikanci, je zamuda pri prehodih čez reko, med pohodom vedno manjša. Vojna na Zapadu se torej na noben način ne bo odločila v boju za določene odseke rek ali pokrajin.

Potem ko so bili proti invazijskim armadam v ograjah Normandije zgubili značaj pozicijske vojne in se je razvila tista premikalna vojna iz krilnih operacij Severno-Amerikancev, ki so hotele zajeti, in z našimi odmarki, so bili Francozi prvi, ki so nam predložili z zadoščenjem besedo o »obrnjenem pohodu na Zapadu.« Tako sklepanje je razumljivo, če gledamo na nekatere skupnosti bojnih dejanj v letih 1940. in 1944. vsako zase. Takrat je bila zračna nadmoč na naši strani, danes jo ima v bistveno ojačeni izmeri nasprotnik. Tudi tempo, ki ga je trenutno zavzela vojna, sliči zelo oni iz 1940. leta, vendar pa se ta vojna pohoda ne moreta primerjati med seboj.

Prvič nismo mi potrebovali nobenih osem tednov, da smo iz obmejnih bojev v Belgiji in ob Maginotovi liniji prešli v premično vojno, ampak samo nekaj dni, in drugič nima nobena operacija Anglo-Amerikancev tistega uspeha, ki so ga prednji oddelki naših oklopnikov in kilni oklopnikov takrat čim najhitreje dosegli, namreč z obkoljenji največjega sloga uničenje bojne sile belgijskih in francoskih armad, kakor tudi po Angležih odposlane vojske. Kljub vsem pridobitvam prostora, o kateri sta si oba vojna pohoda morda podobna, pa manjka vsakokrat strateški zaključni mejnik, namreč ujetje celih armad, ki so svoje dni povzročile hiter konec. Tam, kjer je nasprotnik to poskušal, ob črti Alancon — Argentan in Falaize ali ob Spodnji Seini, so mu izostali ti uspehi. Zadal nam je pač bridke zgube ljudi in materiala, nikoli pa ni dobil prave uničevalne bitke. Ravno tako takrat niso za nami ostali kot žilavo se brančči braniki za našim pohodom niti Lüttich niti Antwerpen. Sedan ali druga mesta, kakor je to slučaj danes pri Brestu, St. Nazaire, Le Havre, ki so kot lo-milci valov potegnili močne sovražne sile nase. Obmejne trdnjave Francije in Belgije, ki bi bile leta 1940. lahko imele isto vlogo, so kakor znano padle v prvem zaletu.

Cepnav sovražna agitacija noče videti teh razlik, jih vendar natančno pozna nasprotnikovo vodstvo. Na drug način bi se vsaj ne moglo razlagati malobesedno govorjenje vseh uradnih izjav, naj si se od strani Churchill, Eisenhowerja, ali Montgomeryja. Vsi ti vedno znova opozarjajo na to, da se bodo najhujši boji šele vršili. Da s tem ni morda mišljeno izsiljenje nadaljnjih prehodov preko nadaljnjih rek, je gotovo, kajti komur se je s pomočjo nadmočnega zračnega orožja posrečil skok preko Rokavskega preliva in predor skozi utrjeno obalno črto, temu se ni treba posebno beliti glave, če mora prekorčiti reke, ki so po velikosti in pokrajinski morda take, kakor naša Saale ali Main.

Četudi je naš položaj na Zapadu resen in težaven, vendar vemo, da se bo ta vojna odločila z revolucionarnim tehnike in idej, po kateri se bo znova določil strateški potek. S tem pa pridemo znova na tisto točko, ki smo jo poznali že ob začetku vojne. Nove strateške misli in z njimi zvezana nova orožja bodo v skupnem sodelovanju ustvarile zopet situacijo, v kateri nasprotniku nič ne bo koristilo njegovo večje število ljudi in materiala. Da nam uspejo ti načrti, nam ni treba toliko prostora — čeprav je njegova zguba tudi bridka, — ampak predvsem časa, da jih lahko začnemo uporabljati in uresničevati. Samo raz tega vidika se lahko zahteva in razume žrtve zapuščenih posadk v trdnjavah in divizij, ki ščitijo odmarka. Zato ima boj odrezanih posadk oporišč, ki je na videz brezupen, svoj višji strateški pomen za celotno vojskovanje.

Ali in na katerih točkah bo nastopal ta preokret vojskovanja, ali se bo to vršilo bliže ali dalje od državne meje, tega danes še nihče ne more povedati. Gotovo pa je, da vsak časovno pridobljeni dan, ki je izsiljen po trdih bojih umika, ne slabi samo meč sovražnika, ampak tudi spravlja bliže tej preteči nevarnosti. Nasprotna stran je to ta-

Z življenjem bodo plačale svojo nevarno zmoto Bolgarija - Finska - Romunija

Nasilni zločinec Dimitrov kot naslednik carja Borisa - Popolna zmeda v Romuniji

Berlin, 12. septembra. Bolgarska vlada je upajoč, da bo dosegla boljše pogoje za premirje od Angležev in Amerikancev in da bi nošaje z Reichom. Omembe vredno je, da se so to sklenili, pojavil sovjetski odpravniki skemu predsedniku in zunanjemu ministru je potem bolgarska vlada odgovorila kakor

Sovjetsko nasilje proti Bolgariji, ki je po nedvomljivih izjavah iz Londona in Washingtona našlo popolno odobravanje Anglije in Zedinjenih držav, je šolski primer za metode, s katerimi Moskva uresniči svoje intencije v Evropi. Ukrepil Sovjetov so že dolgo časa pripravljali v Kremlju in nesprenemljivi. Nobeden izmed narodov, ki so si ga boljše- viški vladodržci zbrali kot žrtev, ne more uiti usodi, v kolikor ni odločen, da z orožjem v roki brani svojo svobodo in čast. Kdor špekulira na milost Moskve in njeno popustljivost, kdor sploh misli, da bi se mogel sporazumeti s Sovjeti, ali misli, da si bo s prijaznostjo pridobil naklonjenost Sovjetov, ta se brezpogojno preda oblastni opojnosti boljševikov in bo plačal svojo nevarno zmoto z življenjem.

Dimitrov za Bolgarijo!

Iz Ankare javljajo, da zahtevajo Sovjeti od Bolgarov pravico prostega prehoda za Tito-ve tolpe. To je eden izmed pogojev, ki jih je postavil Kremelj.

Ta zahteva se ceni kot znak za to, da hočejo Sovjeti kar mogoče hitro zaneti v de- želi nemire. Drugi korak bo pač ta, kakor se zve iz Kaira, da bo Dimitrov imenovan za predsednika komunistične bolgarske vla- de. Dimitrov, ki je izvršil atentat na kralja, in zarotnik, ki je bil izgnan iz države, kot naslednik carja Borisa!

Angleži in Amerikanci ne ganejo niti z mezinem, da bi rešili Bolgarsko iz kremp- ljev boljševizma. Oba zaveznika sta preveč zaposlena v Zapadni Evropi in na italijanski fronti, kakor piše »Magyarsage«, da bi mogla poseči vmes tudi še na Balkanu, medtem ko so se sovjetski oklopniaki pojavili v Severni Bolgariji in sanjajo sovjetski imperialisti že o predoru proti Egejskemu morju. Za su- vereno Bolgarijo ni več prostora.

Finska: »Kje naj se to konča?«

Stockholm, 12. septembra. Naraščajoči po- beg finskih državljani in finskih vojakov v Švedsko dela političnim krogom v Finski velike skrbi. Vodstvo švedske ljudske stran- ke v finski provinci Costerbotten, v kateri je v večini finsko-švedsko prebivalstvo, svari pred paničnim razpoloženjem, ki se širi na Finskem. Ono je izdalo poziv, v katerem stoji med drugim, da se naj s skupno pomočjo na- pravi iz položaja, kar se pač najboljšega mo- re narediti. Ako bi se dopustilo, da bi se pojavila nezavestna panika, bi se gorje še poslabšalo.

Oslovski časopis »Morgenposten« piše: »Prav tako, kakor med zimsko vojno leta 1939./40. so misli Norvežanov pri finskem narodu in finskih vojakih. List opozarja na po švedskih poročevalcih opisano resno raz- položenje, ki je danes med Finci. Nemir, ki so ga prej posebno opazovali v obmejnih krajih, se je razširil po vsej državi. Vsak Fince se v teh težkih dneh vpraša: »Kje se bo to končalo?« Pot, ki leži pred finkim narodom se razodeva kot grozna. Preveč do- bro vedo, da je izjava, ki jo je pred krat- kim dal Harold Knudsen v Reprezentančni hiši Zedinjenih držav, resnična: »Roose-

velt in Hull sta pustila Sovjetom popolno svobodo ravnanja pri vkorakanju v Finsko. Finci morajo sedaj nastopiti krvavo pot, ka- kor so jo nastopili že preje desetstisoči Po- ljakov, Estoncev, Letoncev in Litvancev.

Švedski časopis »Helsingborgs Dagblad« piše o položaju Finske dobesedno: »Mi Švedi imamo vse razloge, da si ogle- damo bodoče dogovore tudi z našega vidika. Finski bodo gotovo naložili grozovite repa- racije, ki bodo vsekakor prekoračile njene možnosti plačanja, ako hoče istočasno še na- dalje obstojati.«

Vedno večje zmede v Romuniji

Stockholm, 12. septembra. Medtem ko ča- ka odposlanstvo izdajalskega kralja Miha- ela in njegove dvorne klike v Moskvi na ob- javo pogojev za premirje, se vedno bolj

»Nemške zasedbene oblasti so spričo dnev- nih anglo-ameriških zračnih napadov na francoska mesta in vasi s takojšnjo veljavo dala delovnemu odboru na razpolago na- daljnjo vsoto 200 milijonov frankov. V korist po bombah oškodovanih Francozov doslej na nemški strani nabrana denarna sredstva so torej dosegla skupno višino 700 milijonov frankov.«

»D. C.«, Ostland, Riga.

Invazija na Francoskem ...

»Če bi jaz imel nalogo, da interpretiram pravni položaj svoje države v teh urah, bi prosil takoj za čast, da se smem bojevati na strani Nemčije!«

Francoski minister za dela Déat.

Vzhodna fronta ...

»Prepričani smo, da bo položaj na Vzhodu vedno bolj v znamenju ojačenega nemškega odpora, dokler se ne bodo spoznali opera- tivni protikupepi, ki bodo boljševikom tudi torkat pokazali, da so napravili račun brez krčmarja.«

»Daily Mail, London.

Oborožitev ...

»Za izvedbo novega oborožitvenega pro- grama bo treba predvsem časa, in ta čas je znala Nemčija mojstrsko premostiti s svojo trdovratno defenzivo na vseh frontah; Sicer je podvrgla nemški narod novi trdi presku- snji, vendar sta tako domovina kakor tudi vo- jak na fronti prestala preskušnjo.«

Vojaški pisatelj Emanuel Aznar v »Arriba«, Madrid

širi malostrenost in brezupnost v romunskem narodu in narašča gospodarska zmeda.

Angleški poročevalci v Bukarešti opisuje- jo potro razpoloženje, ki se vedno bolj širi v romunskem narodu. Razočaranje radi za- kasnitve premirja je veliko, javlja london- ski dopisnik »Chicago Tribune«. Kabinetu, ki ga je sestavljal Mihael, očita prebivalstvo, da je napravil državni udar, ne da bi bil dobil zagotovilo od Anglo-Amerikancev opomni bukareški dopisnik londonskega »Daily Telegrapha«. Splošna zmeda, tako javlja, se ponazarja s zaplenbo romunske mornarice in internacijo vseh častnikov in moštva v Konstanci. Problemi, ki se v go- spodarskem, političnem in vojaškem oziru grmadijo pred romunsko vlado, so, kakor vse kaže, nerešljivi, stoji v poročilu »Daily Ex- pressa«. List misli, da je sedanja bukareška vlada sploh samo začasna vlada, ki jo bo kmalu zamenjala bolj radikalna, sestavljena zlasti iz komunističnih krogov. Tudi finan- čni položaj je katastrofalen. Sovjetski voja- ki prodajajo na cesti rubelj, ki je preje no- tiral 25 lejev, za 70 lejev. Cene naraščajo v brezmejnost.

Izven romunskega glavnega mesta vlada anarhija. Tako stoji v nekem poročilu bu- kareškega dopisnika »Daily Telegrapha«, ki pripoveduje o nekem francoskem diplomatu, ki je prišel z avtomobilom po svojo družino v kraj, ki je oddaljen od Bukarešte sto kilo- metrov in se po nekaj dnevih vrnil peš, ker so mu boljševiške tolpe ugrabile avtomobil.

»Poslanik Severnoameriških Zedinjenih držav v Egiptu, je za časa svojega kratkega bivanja in svojega tukajšnjega uradovanja nakupil za svoje zasebno stanovanje »pod roko« pohištva in drugih predmetov v vred- nosti nad 30.000 egiptovskih funtov ...«

Egiptovski listi v Kairu

Besedo ima neka stara gospa, ki pravi: »V vseh štirih letih, kar so Nemci v Franciji, je bilo naše življenje mirno in srečno, toda po- tem so prišli naši prejšnji zavezniki in uni- čili v nič manj kot en četrt ure krotko delo enega četrta stoletja.«

Iz posebnega poročila »agencije OFI«

»Človeški material odloča o vojni; toda ne samo Angležem in Amerikancem, ampak tudi Sovjetom nedostaja sedaj ljudi. Sovjetske zgube so gigantske! Empire pa tudi ne da več nobenih ljudi ...«

Hannen Swaffer v angleškem tedniku »John Bull«

»Promet vseh prevoznih sredstev razen taksijev je bil pred nedavnim ustavljen v Philadelphiji, ker so stavkali uslužbenci po- zemeljskih železnic, železnice, cestnih želez- nic in omnibusov. Stavko je povzročila okol- nost, da so se delavci branili, poučevati čr- ne, ki so jih hoteli namestiti v prometnih obratih. Na tisoče oboroževalnim delavcem je bilo zaradi tega onemogočeno, priti do svojih delovnih mest.«

»Chicago Tribune«

Primer Bolgarije - menetekel za svet

Intervju Reichspressechefa z ogrskim novinarjem

Berlin, 12. septembra. Reichspressechef dr. Dietrich je dal v Berlinu delujočemu ogr- skemu novinarju intervju o najnovejšem raz- voju na Jugovzhodu.

Na vprašanje o mnenju Reichspressechefa o najnovejšem nasilstvu Sovjetov, ki je bilo tokrat naperjeno proti Bolgarski, je odgovoril dr. Dietrich:

»Nas vojna napoved Sovjetske zveze Bol- gariji ni presenetila. Ta »vojna napoved« je nadaljevanje onih brutalnih nasilstev, ki jih je Sovjetska zveza že od nekdaj uporabila in jih uporablja proti vsem tistim narodom, ki so bili dovolj slabi, da se z orožjem v roki niso mogli upreti proti temu morilskemu si- stemu. Sovjeti predvajajo to cinično politiko že od leta 1919. pred svetom, ne da bi se ta dosedaj kaj naučil iz tega.

Na vprašanje o posebnih namenih Sovje- tov pri njihovem hitrem napadu na Bolga- rijo je izjavil Reichspressechef:

»Churchill in Roosevelt sta pristala v Tehe- heranu na izročitev Evrope sovjetskemu gospostvu. Stalin, je torej dobro vedel, da ga njegova zaveznika v tem ne bosta pre- prečila, če je šel za tem, da ne samo Finsko in Romunijo, temveč tudi Bolgarijo kratko- malo boljševizira. Da v teh državah iztrebi vođe sloje, uduši vsa evropska izročila in napravi iz prebivalstva delovne sužnje za Sovjete.

V primeru Bolgarije se razodeva na poseb- no drastičen način, da vsaki, ki se spušča v dogovore s Sovjetsko zvezo, s tem ne uide mogoče temu napadu, ampak ravno nasprot- no takega samo pospeši in tako podpiše svojo smrtno obsodbo. To so skušile Baltske države. Nekaj mesecev po tem, ko so pod- pisale s boljševiki dogovor o prijateljstvu in nenapadanju, so bile oropane vseh dr- žavljanških svoboščin in podjarmljene go- sposstvu GPU. Komaj so prišli Poljaki v stike s Sovjeti, so že postali žoga sovjetskih vla- stodržcev. Komaj je izdajalska dvorna ka- marila odprla vrata v Romuniji sovjetski ar- madi do Donave, takoj se je pojavil boljšev- iški teror nad to nesrečno deželo. Komaj so Bolgari pokazali prve znake slabosti in zgubili hrabrost do bojevanja, komaj se je bolgarska vlada potegnila nazaj v strahopet- no nevtralnost, že je Stalin napadel Bolga- rijo. V ostalem se s tem izvaja samo agre- sija, ki so jo objavili Sovjeti že leta 1940. Kakor znano je jakrat Molotov v Berlinu na- ravnost zahteval konpenzacije v baltskem prostoru, izročitev Romunije in Bolgarije in gospostvo nad Dardanelami. Adolf Hitler je odklonil, da bi bil na voljo takim ropar- stvom ali da bi jih trpel in je tako obvaro- val dotične narode pred boljševiško krvo- željnostjo. Danes so se ti narodi sami izro- čili GPU.«

Ob zaključku intervjuja z ogrskim novi- narjem poda Reichspressechef dr. Dietrich silko o usodnih vprašanjih, ki se danes bolj jasno, kakor kedaj pojavljajo za vse narode Evrope.

»Bolgarski dogodki so menetekel za Ev- ropo in celokupni kulturni svet. Oni niso samo pojasnili brezvestno nasilno politiko Stalina, temveč razkrinkali tudi Churchilla in Roosevelta. Kdor zasleduje reakcijo angle- škega in ameriškega časopisja na ropar- ski napad na Bolgarijo, ne more dvomiti o tem, da od tako zvanih zapadnih demokra- cij ne more priti narodom Evrope pomoč, ki bi jih rešila pred boljševizmom.

Samo tisti, ki se na strani Nemčije z orož- jem v roki upre boljševizmu in njegovim napadom, se bo lahko obdržal kot evropej- ski narod. Kdor pa odloži meč in zaupa boljševiškim obljubam, je izgubljen za vedno.«

KROG LUNINIH DEVIC

S kakšnimi posli se je Billy pečal doma v Ohlu, se ne more zvedeti. Sam namigava, da je sin nekega indijanskega čarovnika in vra- če, pravi, da je študiral »indijansko medicino«, bil pri Caenu ranjen in da so ga v Lon- donu ozdravili.

Sedaj oglašuje »garantirano uspešna indijan- ska tajna zdravila«, meče kočice jaguarja na ravno tako garantirano pravo kožo bivola in iz njih prerokuje bodočnost. To je njegov posel.

Ravno tako stvarno postreže njegov tova- riš Fred Allan Shennon svojim britanskim od- jemalcem. Postal je pridigar in oznanja »vero- lune« z mnogimi besedami in slabimi doka- zili. Glavna njegova privlačnost je »krog lu- ninih devic«, ki ga je zbral okoli sebe in ki po njegovih govorinah zabavajo poslušalce s plesi, ki jih plešejo v zamaknenosti. Nje- gove »božje službe« so samo ponoči in jih posebno radi obiskujejo tisti Londončani, ki ne morejo najti posebnih dobrih zaklonskih. Fred Allan pa ima tako zaklonske kot »svo- jo lastnino« in ga odpre mesečnim proti- vstopnin!

Neki drugi Amerikanec »je zadovoljil va- žni potrebi, kar je do sedaj zanemarila bri- tanska vlada«, kakor on to zatrjuje v svojih prospektih. On je odprl »dobro ventilirano. Proti v 1.« varno zaklonske za najljubše živali in sprejema »od najmanjših do veli- kosti 2x2 m«. Pri njem se lahko najame po- seben hlev na primer za najljubše mačke, ka- kor v bankah trezor za najbolj priljublje- ne delnice.

»Mirovanje je sedaj dolžnost«, naznanja Tom Smetton, in to umetno proizvajajo s po- močjo radikalnega pomirjevalnega sredstva. On ima spoštovane odjemalce iz prvih kro- gov, prav tako izvrstno zaklonske z dobro založenim barom in ne slabše zasedenim jazzorkestrom. »Pomirjenje« se pri njem ustvarja z uživanjem alkohola in nemir se sprosti v brzdanih ritmihi neprestanega

plesa. »Ples proti V 1.« se glasi obilen re- cept. Njegovi plesi so »komponirani po psi- holoških načelih, baš v to svrhu in po prvih avtoritetah.« Tako zatrjuje on.

Bolj nedolžni so tisti ozdravljeni in ambu- lantno obravnavani ameriški vojaki, ki izživljajo svojo željo po trgovanju kot pri- ložnostni prodajalci. Njih posebno področje je »war booty, vojni plen iz Italije«. Garanti- rano prave starine se prodajajo sicer samo v boljših krogih, ali prav tako »res pravi umet- niški izdelki iz kararskega marmorja« se kupujejo tudi v britanskih meščanskih druž- nah in so iz alabastra. Posebno urno so po- streženi samci s »pompejskimi podobami aktov«, katerih se še drži pepel Vezuva.

Mali izbor iz velikega trgovskega posla

Največja jezera na zemlji

Če govorimo o »jezeru«, mislimo na vodno površino, ki jo okoli in okoli obdaja zemlja, in mi vsi poznamo iz naše domovine več ali manj velika jezera, ker je Nemčija prime- roma bogata z jezери, čeprav se ne more pri- merjati s Finsko, »deželo tisočih jezer«. Ali kako so ta jezera revne mlakuže, če jih pri- merjamo z največjimi jezeri zemlje, ki so v resnici že morja, kar se deloma izraža tudi v imenih.

Teh je samo nekaj, pa so zato skoraj tudi vsa znana. Kakor pri gorovju, vodi tudi pri jezernih Aziji. Največje jezero na zemlji je Kaspijsko morje s površi- no nič manj kakor 438.000 km². Angleški otok in Severno morje imata samo površino 228.200 km². Lahko bi jih torej dali v Kaspi- sko morje in še bi ostalo mnogo vode. Nem- ški Reich v svoji sedanji obliki ima površi- no približno 840.700 km², ima torej samo dvoj- ni obseg Kaspijskega morja, ki po svojih ge- oloških znakih spada med jezera zemlje. V Aziji sledi potem Aralsko jezero s površino

»Amerikancem je prirojeno, da trgujejo; pro- ti temu ni pomoči.« Tako približno se je iz- javilo neko visoko ameriško službeno mesto, ko so zahtevali, da bi se preprečilo lopovsko početje njihovih vojakov. In tako je ostalo pri tem, da morajo trpeti Britanci take in slične »trgovce« in da se ti »vojaki trgovci« vedno bolj košatijo. Res je, tudi na Angleškem poznajo zakone proti zločinskim in goljufivim ljudem, ki se bavijo s trgovino. Ali ti zakoni so seveda samo za najbolj ne- dolžne izmed Britancev in nikakor ne za »go- ste«, ki so jim dolžni zahvalo in priznanje.

»Mi Britanci smo tako zelo neumni«, se glasi prav tako grobo predstavljena, kakor je bila mišljena, izjava nekega Angleža, ki so o njej zvedeli na Portugalskem, »da že zato ne moremo propasti!« Ta izjava je z gr- dim pogledom na Amerikance bila povedana pred invazijo; velja tu še danes, vsaj kar se tiče njenega prvega dela. Walt May.

še vedno 64.500 km² in Bajkalsko jezero z okroglo 30.000 km². Tudi ta jezera so za naše pojme morja, ker se ne vidi obale, če smo na njih. Na drugem mestu med kontinenti z velikimi jezeri so Severnoameriške Zedinjene države. Tukaj so največje vodne površine. Potem sledi Huronsko jezero z 61.610 km², Michiganansko jezero z 58.140 km² in potem na temno zgodovino suženjstva v Zedinjenih državah spominjajoče nas Veliko suženjsko jezero s 30.000 km². Ustrezno svojem geo- loškemu sestavu nimata Avstralija in Ocea- nija nobenih večjih jezer, ki bi bila vredna, da se tukaj navedejo. Drugi kontinent z ve- likimi jezeri, ki to ime zaslužijo, je Afrika. Jezero Viktorija ima površino okroglo 68.800 km². Njemu sledijo tri nadaljnja jezera, ki pa z ozirom na površino, ki jo zavzemajo, že bistveno zaostajajo za njim. To so jezera Tanganika z 31.900 km², jezero Njasa s 30.800 km² in Cadsko jezero z okroglo 16.000 km².

Ampak kako velika so ta jezera še vedno v primeru z jezeri Evrope! V Evropi vodi La-

doško jezero, ki je bilo večkrat imenovano v vojnih poročilih, ko je bilo govora o bojih na vzhodni fronti, in ki meri okoli 18.180 km². Je to za evropske razmere nedvoumno im- ponirajoča številka, če uvažujemo, da ima na primer evropski del Turčije samo površi- no 24.000 km² in je Švica s površino 41.300 km² samo še enkrat tako velika. Jezero Onega je znatno manjše. Ono zavzema s še vedno im- ponirajočo številko 9549 km² samo polovico površine Ladoskega jezera. Obe jezera sta na severu evropske Rusije. Tretje mesto med evropskimi jezeri zavzema Venersko jezero na Švedskem, ki obsega 5.348 km². Mogoče se nam zdi čudno, da nima Finska nobenih večjih jezer. Dežela je sicer znana radi svo- jega bogastva z jezeri, ali gre za nešteta je- zera malega obsega.

Ako iščemo še nadalje velika jezera v Ev- ropi, moramo iti na južni del evropskega kontinenta. Kot tretje evropsko jezero, ki ima pomen, se mora omeniti Bodensko jezero s površino 539 km², ki se nahaja deloma na nemškem, deloma na švicarskem ozemlju. Še bolj južno, v Italiji, leži četrto veliko evrop- sko jezero, Gardsko jezero, čegar vodna površina zavzema okoli 370 km². Če vzamemo, da je bivša kneževina Lichtenstein pokrivala v Evropi samo površino 160 km² in da je mala republika Andorra v Pirenejih samo 450 km² velika, spada pač tudi Gardsko jeze- ro k velikim jezerom na zemlji.

Ali že veste ...?

... da je Denis Papin, ki je med drugim v Marburgu a. d. L. napravil prvi lonec za kuhanje s paro, dobil od svojih sodobnikov radi številnih nevarnih poskusov, strah vzbu- jajočih vzdevke »človek katastrofe«

... da je nekdanji žaloigro Friedricha Schil- lera »Kovčeva in Hukavica« ... »Kako si drzne človek napisati tako neumnost in jo dati tatisniti, in kakšna morata biti glava in srce, ki jima ugajajo taki proizvodi njegovega duha?«

Iz naše listnice

Iz kroga naših čitateljev

Iz krogov naših gorenjskih bralcev smo prejeli sledeči dopis, ki ga na željo priobčujemo v izvirniku.

Dragi Slovenci! Iz goreče ljubezni vas prosim, kot se Bog prosi, spoznajta že skoraj zmoto, v katero ste zašli. Še je čas, da se odvrnete od lažnivih prerokov, od onih ničvrednežev, ki kopljejo slovenskemu narodu grob in mu spodkopavajo ugled. Dobro pomislite, da vam od onih ni pričakovati nobene rešitve. Tudi nekdanji ljubljanski ban Marušič kot zvesti trdo povezani sodelavci boljševiškega Tita ne more rešiti slovenskega naroda. Ako pogledamo globlje, moramo reči, da si ne moremo predstavljati večjih zločincev kot je Marušič. Njega se še predobro spominjamo iz vladanja Dravske banovine, še nam je jasno v spominu, kako je bil zatiran slovenski delavec, kako so mu zavidali vse, nalogali pa najtežja dela, največje veselje so uživali, če so ga vrgli na cesto.

Glede gospodarskega položaja si kmet ni mogel nič zboljšati svojih razmer, ampak je vedno pešal tako, da bi v nekaj letih prišel popolnoma na beraško palico.

Še enkrat, prosim vas, OF-arske simpatizerje, nehaite ljudem oznanjati rajsko blaženost. Zadošči je že gorja, kdo pa je vsega tega kriv, da je toliko nedolžnih slovenskih mož, fantov, žena in otrok šlo v prezgodnji grob, zato si pa kar dobro izprašajte svojo vest in ne boste nobenega drugega mogli obsojati, kot vas same, OF-arski simpatizerji, ta zasluga je edino vaša.

Nekdaj tako veren narod, kot je slovenski, hoče danes vladati komunistična morija. Ne, tega si pa noben pošten človek pred desetimi leti ne bi mogel predstavljati!

Omenimo še drug primer. Gorenjska dekleta, ki so bila nekdanj v Marijini družbi zapisane, isti obljubile zvestobo, danes pomagajo pri uničevanju slovenskega naroda. Vprašam vas: Kakšen bo vaš odgovor, ko bo treba stopiti pred vsemogočnega Boga, seveda ko ste pa tako daleč zašle, ko nimate več čustva, pa ni nobene pomoči za take bogoskrunce, ki gredo vsako nedeljo v cerkev, pa se ne zavedajo, da delajo božji rop, ko v cerkvi molijo najsvetejšega Boga, ko pa pridejo domov pa imajo takoj hudobne načrte v rokah. Vsak pa bo prejel, kar bo zaslužil, tudi tisti ne bodo ušli zaslužnemu plačilu, ki naskrivaj ubijajo, prišel bo dan, ko bodo pošteno ljudje s prstom za vami kagali in vprašali, ali si ti tisti!

Božje kolo se vedno vrti.

„Resnica o Franciji“

„Nihče ni trpel pomanjkanja“ — Nihče ne prizna de Gaulle

Stockholm, 12. septembra. Laži o dozdnevni roparski politiki nasproti Francozom, ki jo je zavezniška propaganda širila od trenutka, ko je Francijo zasedla nemška oborožena sila, se demantirajo same, ko ugotavljajo sedaj nevtralni novinarji po izvršenem potovanju v Francijo ravno nasprotje te trditve. Dopisnik »Stockholms Tidningen« označuje razmere glede živil v Franciji kot eno izmed največjih presenečenj za zavezniške in vazijske čete. O lakoti francoskega prebivalstva, tako je izjavil, se pri najboljši volji ne more govoriti. V Normandiji in Bretaniji so tako rekoč v izobilju živil. Vse mogoče poslastice se večkrat najdejo tam. On je lahko tam jedel po francoski navadi pri relativno nizkih cenah. Francoske žene so razven tega mnogo bolj elegantno oblečene kakor k težkemu delu pritegnjeno londonsko žensstvo.

Tudi zastopnik židovske »Dagens Nyheter« mora temu pritrditi, čeprav je seveda skop s pohvalnimi besedami in je edino le moral priznati: V Franciji ni trpel nihče pomanjkanja. Zastopnik »Afton Tidninga« je opazil, da so bili vsi francoski otroci, ki jih je srečal, na oči sveži in močni in da v krajih, ki jih je prepotoval, ni bilo pomanjkanja.

O Belgiji, ki jo zavezniška propaganda

prav tako predstavlja kot »izropano nemško žrtev«, se sedaj radi pohoda zaveznikov, prav tako pojavlja resnica. Posebni dopisnik »Dall Mail« je zelo začuden o položaju glede prehrane, ki ga je nepričakovano našel. Predstave o radi lakote ohromeli Evrope — tako so vedno zavezniški predstavljal stvari — morajo zginiti. Dopisnik ne more zamolčati dejstva, da se to mora pripisati nemški organizaciji.

Kakor se zdi, se zavezniški boje, da bi pri bližnjih stikih med francoskim prebivalstvom in četami zavezniških »osvobodilnih armad« lahko prišlo do sporov.

Drugače se plašljivo nadziranje izolacije njihovih čet pred francoskim prebivalstvom pač težko da tolmačiti. Po poročilu dopisnika »Stockholms Tidninga« so mnenja Francozov o o obliki nove Francije zelo različna. De Gaulle vsekakor nihče ne prizna kot bodočega vodjo države. Skupine Maquis so skrajno ogorčene radi neke vesti, ki jim je prišla do ušes, da misli de Gaulle armado partizanov razpustiti in jo vključiti v regularno francosko armado. Bajse so izjavili, da ne mislijo, da bi se podvrgli častnikom de Gaulle in so zapretili, da se vrnejo k svojemu podtalnemu delovanju, ako ne bi oni postali jedro francoske armade.

Moskvi. Njena preosnova bo težko brez križe izvedljiva tudi za regentski svet.

»Aftonbladet« piše v nekem članku med drugim da zasledujejo Sovjeti s svojimi drastičnimi navedbami mnogo bolj dalekosežne namene, kakor pomagati Titu. Za boljševike je namreč zelo važno, da najdejo povod za zasedbo Bolgarije, kar bi bilo brez vojne napovedi in temu sledečega premirja komaj mogoče. Ako bi sedaj zasedli Bolgarijo, ne bi samo kontrolirali plobove na spodnji Donavi, temveč bi napravili tudi neposredno zvezo med Sovjetsko zvezo in Egejskim morjem.

Naši vojaki pozdravljajo domovino

Z Juga pošiljata prav prisrčne pozdrave svojim staršem, sorodnikom, tovarišem in prijateljem vojaka Josef Pototschnik in Franz Drager.

Z daljnega Juga pozdravljata domovino, starše, brhka ter mlada štajerska dekleta Geireiter Johann Stumberger, Neudorf in Gef. Johann Kreinz, Oberdorf bei Cilli; ženo ter malo hčerko pa pozdravlja Gefr. Anton Wederniak, Kitzenberg.

Po svetu

Zaplemba imovine komunistov. Službeni list šefa pokrajinske uprave v Ljubljani od 6. septembra l. 1944 objavlja odločbo o zaplembi imovine upornikov Dragozeta Ivana, čevljarja in Staniča Franca, šoferja, obeh iz Ljubljane.

Neki poročevalec madridskega časopisa »Arriba« pripoveduje, da so boljševiki pri svojem umiku leta 1941. iz bivšega posestva Leva Tolstega »Jasnaja poljana« podminirali grob slavnega pisatelja in njegovo okolico v upanju, da bodo nemški častniki in vojak, ki bi obiskali grob, na ta način našli smrt.

Nove nemške bombe, ki prebijajo oklop imajo tako nepojmljivo prodorno moč in vzdržljivost, da so že pri poskusnih metih na poskusnem polju brez razstrelnega naboja odvržene iz višine 4000 m gladbo prebile debele plošče iz oklopnega jekla, ne da bi se pri tem samo malo deformirale.

V okrožnem uradu Litzmannstadt nemškega Rdečega križa se je pojavila neka ukrajinska kmetica in oddala kot izkupiček zbirke za nemški Rdeči križ znesek 12.600 zlotov. Ukrajinka je izjavila, da hočejo njeni rojaki s tem prostovoljnim darom dati viden izraz hvalečnosti za rešitev iz boljševiške nevarnosti.

Potem ko so skušali nasaditi na Norveškem trto, hočejo udomačiti tudi kitajske naranče. Pobudo za to jim je dalo dejstvo, da v Trondelagu cvete drevo kitajske naranče, o katerem mislijo, da bo tudi rodilo.

Sedaj so začeli z izdelavo nekega novega norveškega ribjega izdelka. Sestoji iz ribjega oprskega mesa in ga pridobivajo z mletjem, kuhanje in valjanjem. Po osušenju se dobi približno 5 cm dolg makaron. Izdelek se zavije v celofan in tehta 200 g. Hranilna vrednost teh »fiskagonov« je zelo visoka. Vsebuje beljakovino, ogljikove hidrate, apno, maščobe, lecitin in jod.

Rodbinska kronika iz Gorenjske

Kreis Krainburg

Predassel. Rojstva v mesecu avgustu: Maria Naglitsch, Mlaka; Johann Hwastl, Kokritz; Johanna Kosmatsch, Kokritz. — Umrla je: Helene Schenk, Predassel.

Gorenjska zatemnjuje v času od 11. do 17. septembra od 20. do 6. ure (letnega časa). Če zadoni akustični signal »Javna opozoritev na letalsko nevarnost iz zraka« ali »Letalski alarm« ob času, ko se zmrati, se mora takoj zatemniti tudi izven odrejenega časa zatemnjevanja.

AMTLICHE BEKANNTMACHUNGEN

Offizier- und Unteroffizierlaufbahnen

des Heeres der Kriegsmarine, der Luftwaffe sowie Führer- und Unterführerlaufbahnen in der Waffen-ff.

Jungen des Geburtsjahrganges 1928 die Offizier oder Unteroffizier in der Wehrmacht bzw. Führer oder Unterführer in der Waffen-ff. werden wollen müssen sich jetzt bewerben.

Eine frühzeitige Meldung führt nicht zu vorzeitiger Einberufung. Sie ermöglicht lediglich planvolle Regelung des Schul- und Lehrabschlusses und der Heranziehung zum RAD. Nur bei rechtzeitigster Meldung können Waffenwünsche weitgehend erfüllt werden.

Bewerbungen sind zu richten:

- für das Heer: an die dem Wohnort des Bewerbers nächstgelegene Annahmestelle für den Führernachwuchs des Heeres oder an den örtlich zuständigen Nachwuchsoffizier des Heeres oder an das zuständige Wehrbezirkskommando;
- für die Kriegsmarine: an das für den Wohnort des Bewerbers zuständige Wehrbezirkskommando;
- für die Luftwaffe: von Offizierbewerbern an die Annahmestellen in Breslau, Hannover, München, Wien und Blankenburg in Thür. von Kriegsfreiwilligen und Unteroffizierbewerbern an den Freiwilligen-Sachbearbeiter der Luftwaffe beim Wehrbezirkskommando;
- für die Waffen-ff.: an die für den jeweiligen Wohnort zuständigen ff-Bereinstellen sowie an alle Dienststellen der allgemeinen ff. und Polizei.

Eltern und Bewerber erhalten bei diesen Stellen alle weiteren Auskünfte.

Das Oberkommando der Wehrmacht.

EIERAUFRUF IN DER 66. ZUTEILUNGSPERIODE

Das Landesernährungsamt Kärnten gibt für den Reichsgau Kärnten und als Referat Ernährung und Landwirtschaft des Cdz. für die besetzten Gebiete Kärntens und Krains bekannt: Für die 66. Zuteilungsperiode werden an die Versorgungsberechtigten 2 Eier ausgegeben und zwar auf den in der 66. Zuteilungsperiode geltenden Abschnitt a der Reichseierkarte. Die Abgabe der Eier an die Verbraucher erfolgt nach Maßgabe des Einlangens derselben bei den Verteilern und wird zum Teil erst im Laufe der 67. Versorgungsperiode möglich sein. Der aufgerufene Abschnitt behält bis zur Auslieferung der Eier seine Gültigkeit.

Klagenfurt, den 8. September 1944.

Landesernährungsamt Kärnten.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znaneem naznanjam tužno vest, da je dne 22. avgusta 1944. ob 10. uri v svojem 26. letu starosti na Vzhodu naš ljubi sin, brat, nečak in sestric

Drago Koroschetz,

Soldat.

Kako živa je Tvoja silka pred nami, ko si nam pred meseci stiskal roke z upom v srcu. Toda ni se Ti izpolnila želja, da se vrneš med nas, v Tvoj dom pod vnožjem Mozirskih planin, katere si tako srčno ljubil in od koder Te danes poslednjič pozdravljajo gorenjski in šmarnski zvonovi in Ti pošiljajo zadnji pozdrav. Packenstein im Felde, Wöllan,

Marburg, dne 6. septembra 1944.

Tvojega daljnega groba se spominjajo: Karl, oče; Anton, brat; Maria, sestra; Amalia in Maria, teti ter vsi nadaljnji sorodniki in znanci.

Mali oglasi

Službo dobi

Sprejme se vajenec s popolno oskrbo pri trvdki Mieslsterfeldenhauerei, Prävali. 1535-1

Sprejemem takoj čevlarskega pomočnika in vajenca. Oskrba v hiši. Anton Naglitsch, Am Hang 159, Krainburg. 4032-1

Hišna pomočnica, od 18 let dalje, vajenca deloma kuhinje ev. tudi trgovine, dobi stalno mesto pri mali družini v bližini Krainburga. - Nastop takoj. - Naslov pri K. Bote, Krbg. 4021-1

Vajenca za izdelovanje tehtnic sprejemem takoj. Johann Stefantschitsch, St. Veit a. d. Sava. 4008-1

Prodaj

Prodaj kravo po teletu, dobro mlekarico. - Povpraša se pri Stera Ursuli, Krainburg, Seelandstraße 119. 4031-6

Prodaj pleskano spalnico in razno drugo pohištvo - 400 RM. Naslov pri K. Bote, Krainburg, pod »Pohištvo«. 4040-6

Dveletno plemensko telico prodaj. Naslov pri K. B. Krbg. 4009-6

Kupim

Spalnico, jedilnico in kuhinjsko opremo - kompletno iz trdega lesa, kupim. - Ponudbe na K. Bote, Krainburg pod »4016-7«. Kupim note Lemorain Op. 37.

Diabli sonatine, Schubert album, Daheim am Klavier II., III., IV. Ponudbe na K. Bote, Krainburg. 4050-7

Menjam

Menjam električni likalnik, 220 voltov, in ne rjaveč jedilni pribor za šest oseb, klešče za sladkor in klešče za močnate jedi, nadalje usnjeno listnico za gospode ali dame za namizno preprogo, približno 2.50 m široko in 3 m dolgo. - Ponudbe na Kar. Bote, Klagenfurt, pod številko »1536-15«.

Menjam železen štedilnik za vžidati za žensko kolo event. prodaj. Naslov v K. B., Krbg. 4011-15

Menjam dobro moško kolo za dober šivalni stroj. Razlika se doplača. Naslov v Kar. Bote, Krainburg. 4038-15

Izgubljeno

Izgubila sem 29. avgusta 1944. dopoldan iz Neudorfa do Lees, po novi cesti, temnomodro, volneno jopico s svetlomodrimi črtami. Zelo težko jo pogrešam. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi na naslov Marie Aschmann, Lees 83. 4048-22

Izgubila sem Kennkarto na ime Hafner Julian, Formach št. 41, Safnitz, na cesti od Krainburga do Safnitz. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi na dotično ime ali na K. Bote, Krainburg. 4052-22

Razno

Ukradeno je bilo dne 2. septembra ob 6. uri zvečer žensko kolo izpred pošte v Krainburgu. Tista oseba, ki je tatvino opazila, je trenutno odsotna, ker se pa tekom tedna vrne, opozarjam osebo, ki je kolo odpeljala, da ga v izogib posledic vrne na naslov: Falkendorf, Habichgasse 8, Krainburg, ali pa na žandarmerijo. 4046-23

Staatliche Textildruckerei Krainburg

Der Unterrichtsbeginn findet am Freitag, den 15. Sept. 1944 statt. - Anmeldungen werden noch entgegengenommen.

Začetek pouka v petek, dne 15. septembra 1944. Prijave se še sprejemajo. 5997

Die Direktion.

Kohlen als Wäschezerstörer?

Unnötiges Kochen schadet der Wäsche. Es genügt, sie 15 Minuten ziehen zu lassen. Notwendig aber ist immer gründliches, d. h. genügend langes Einweichen. Man spart dadurch Waschpulver und Arbeit.

Henko

zum Einweichen und Wasserenthärten.

Nur auf Bestellung können Sie diesmal ein Los der am 13. X. beginnenden XII. Deutschen Reichs-Lotterie erhalten. Die Aussendung von Werbeschriften, Bestellkarten etc. ist im Zuge der Maßnahmen zur Einsparung von Arbeit und Material untersagt. Wer sich also an der aussichtsreichen Ausspielung der zahlreichen riesigen Treffer beteiligen will, sichert sich eines der wenigen verfügbaren Lose durch sofortige Bestellung. - Viertellose RM 6.—, Achtellose RM 3.— je Klasse. - Staatl. Lotter-Einnahme Prokopp, Wien VI., Mariahilferstraße 29. Losversand auch ins Feld.

Bohinz Bartholomäus.

mlinar in posestnik v Trbojah.

Pogreb nepozabnega se je vršil v torek, dne 29. avgusta, ob 10. uri na pokopališču v Trbojah.

Ob tej priliki se vsem, ki so nam stali v teh težkih dneh ob strani, z nami sočustvovali, rajnkega spremili na zadnji poti ter darovali cvetje in vence, prisrčno zahvaljujemo. Posebno zahvalo izrekamo gosp. župniku za poslednji blagoslov in njegovim tovarišem za spremstvo in poslovljni govor ob odprtem grobu.

Trboje, 6. septembra 1944.

Zahujoča soproga, otroci in ostalo sorodstvo

Namesto veselega svidenja smo prejeli pretresljivo vest, da je naš dragi sin, brat, stric

Koritnik Johann,

Soldat.

dne 23. junija 1944., v starosti 26 let, žrtvoval svoje mlado življenje na vzhodnem bojišču.

Dragi Johann! Tvoj grob se nahaja v daljni tuji zemlji in Ti ga ne moremo okrasiti s cvetjem. Ali cvetje kmala oveni, Ti pa v naših srcih nikoli ne oveni. Na svidenje!

Zirklach, dne 5. septembra 1944.

V globoki žalosti: družina Koritnik.